

Varðar: Gatnamót Reykjanesbrautar og Bústaðavegar með tilliti til Borgarlínu. Umhverfismatsskýrsla. Umsagnarbeiðni.

Lögð fram umsagnarbeiðni Skipulagsstofnunar, dags. 15. júlí 2025, þar sem óskað er eftir umsögn skipulagsfulltrúa um umhverfismatsskýrslu vegna Gatnamóta Reykjanesbrautar og Bústaðavegar með tilliti til Borgarlínu. Um er að ræða áform Vegagerðarinnar í samvinnu við Reykjavíkurborg. Framkvæmdin fellur undir lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Athugasemdafrestur er til og með 16.09.2025

Yfirlit

Reykjavíkurborg hefur farið yfir framlagða umhverfismatsskýrslu Vegagerðarinnar um fyrirhugaðar breytingar á gatnamótum Reykjanesbrautar og Bústaðavegar, þar sem jafnframt er fjallað um útfærslu leiðar Borgarlínu frá Vogabyggð að Stekkjarbakka. Um er að ræða umfangsmiklar framkvæmdir í næsta nágrenni Elliðaárdals og Elliðaánna sem njóta sérstakrar verndar.

Helstu umhverfisáhrif

- **Loftgæði:** Framkvæmdirnar eru taldar bæta umferðarflæði og draga úr mengun á rekstrartíma. Á framkvæmdatíma eru þó tímabundin neikvæð áhrif m.a. vegna rykmyndunar og útblásturs frá vinnuvélum, en með mótvægisáðgerðum eru áhrifin metin óveruleg.
- **Hljóðvist:** Gert er ráð fyrir nýjum hljóðvörnum sem draga úr álagi í nærliggjandi íbúðarbyggð og í Elliðaárdal. Þær hafa veruleg jákvæð áhrif á hljóðvist í dalnum, allt að 5–7 dB lækkun
- **Landslag og sjónræn áhrif:** Áhrif eru metin óveruleg þar sem svæðið er þegar mjög manngert. Hljóðveggir takmarka ásýndaráhrif gagnvart íbúðabyggð og útivistarsvæðum, þó þeir skerði að einhverju marki útsýni
- **Útivist:** Á framkvæmdatíma verða tímabundnar lokanir á göngu- og hjólastígum en aðgengi verður tryggt um hjáleiðir. Á rekstrartíma verða áhrifin talin jákvæð vegna bæts aðgengis og stígakerfis
- **Vatnafar og vatnalíf:** Elliðaár eru viðkvæmt vistkerfi. Framkvæmdir geta haft tímabundin neikvæð áhrif á lífríki og búsvæði, en með mótvægisáðgerðum (t.d. tímaval verks í samræmi við lífsferla fiska og græðslu raskaðs lands) er talið að áhrif verði óveruleg til lengri tíma

Skipulagsleg sjónarmið

- Framkvæmdirnar samræmast stefnu aðalskipulags Reykjavíkur um að styðja við Borgarlínu og efla vistvæna ferðamáta.
- Þó er mikilvægt að tryggja að áhrif á Elliðaárdal verði lágmörkuð, bæði hvað varðar ásýnd, hljóðvist og aðgengi almennings.
- Reykjavíkurborg leggur áherslu á að mótvægisaðgerðir verði útfærðar með það að leiðarljósi að styrkja útivistargildi dalsins og vernda lífríki Elliðaánna.
- Borgin telur sérstaklega mikilvægt að vöktun á hljóðvist og vatnalífi verði hluti af eftirfylgni, þrátt fyrir að skýrslan telji slíkt ekki nauðsynlegt.

Niðurstaða

Reykjavíkurborg fellst á að umhverfisáhrif framkvæmdarinnar séu ekki umtalsverð í skilningi laga nr. 111/2021. Skipulagsfulltrúi telur að framkvæmdin muni hafa jákvæð áhrif á samgöngur og umferðaröryggi. Hins vegar er brýnt að tryggja að Elliðaár og Elliðaárdalur njóti áfram þeirrar verndar sem þeim er ætlað, og að allar mótvægisaðgerðir verði innleiddar í samræmi við það.

f.h. skipulagsfulltrúa Reykjavíkur

Þórður Már Sigfússon, skipulagsfræðingur SFFÍ og verkefnastjóri.